Štev. 235 V Trstu, v četrtek 29. avgusta 1918 Letnik XLIII.

Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti". — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40·—, pol leta K 20·—, tri mesece K 10·—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8·—, pol leta K 4·—.
Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

EDINOST

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov *mm* po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2·—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštnohranilnični račun št. 811.652
Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 28. (Kor.) Uradno se razglaša: Italijansko bojišče. — Na gorskih frontah živahno bojno delovanje.

Albanija. — V Albaniji smo v bojih z zadnjimi oddelki zopet pridobili na prostoru.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BERLIN, 28. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta in generala Boehna: Pri Langemarcku in severno Lysa smo odbili sovražne delne napade.

Armada generala Belowa (Otona) je bila včeraj zopet v težkem boju. Težišče angleškega napada je bilo južno Scarpe. Z zastavitvijo velike množine tankov in angleške in kanadske pehote je poizkušal sovražnik na obeh straneh ceste Arras—Cambrai zopet izsiliti prebitje fronte. Naše v črti Pelves—vzhodno Monchya—Croisilles se bojujoče čete — pomorjanski, zapadnopruski, hesensko-nasavski in alzaški polki — so z velikansko premočjo zgodaj zjutraj izvršeni sunek sovražnika po srditih bojih ustavile tik vzhodno Pelvesa pri Vis au Artoisu in Croisillesu. — Skupno z virtemberškimi bataljoni so izjalovile popoldne z novo silo v globokih vrstah izvršene sovražne napade. Tudi ponovni naval naspotnika proti Boiry—Notre Dame in severovzhodno Croisillesa so se ponesrečili.

Sovražnik je imel včeraj najtežje izgube. Mnogo oklopnjakov je bilo uničenih s topovi in minovkami iz sprednje črte. — Baterije nadomestnega polka poljske artilerije št. 26 so pri Visu pred našo črto streljale iz neposredne bližine v goste črte sovražnika. Boj se je razširil popoldne tudi na severni breg Scarpe in proti jugu do Morya. Ponovni napadi sovražnika so bili odbiti.

Na obeh straneh Bapauma sovražni napadi niso bili več tako močni, kakor prejšnje dni. Angleži, ki so napadli na obeh straneh mesta nepričakovano, s topovsko pripravo, a brez oklopnjakov, so bili povsod odbiti.

Severno Somme so izvršili Angleži srdite napade proti našim novim črtam med Flersom in Curlujem, ki pa smo jih odbili. Flers in Longueval, ki ju je sovražnik začasno zasedel, smo osvojili zopet s protinapadom. Južno Somme so se izjalovili delni sunki nasprotnika.

Med Sommo in Oiso smo prelożili svoje črte in razvaline Chaulnesa in Roya prepustili sovražniku torej brez boja. Vsled naše uspešne obrambe je moral sovražnik od 20. t. m. dalje na tej fronti ustaviti svoje napade. Tako je bila onemogočena izvedba naših operacij brez boja in se je izvršila umaknitev popolnoma neovirano od sovražnika, v pretklili nočeh.

Med Oiso in Aisno je bilo omejeno bojno delovanje na manjše pehotne boje.

Armada nemškega cesarjeviča: Ob Vesli so meklenburški grenadirji izjalovili napad Amerikancev proti Bazochesu. — Badenske čete so zavzele Fismette v dolini Vesle. Pri obeh akcijah so imeli Amerikanci težke izgube in so ostavili v našili rokah nad 250 ujetnikov. V Argonih smo pri uspešnem sunku ujeli več Italijanov.

BERLIN, 28. (Kor.) Večerno poročilo. Jugovzhodno Arrasa so se ponovni prebitni poizkusi sovražnika izjalovili. Severno Bapauma in severno Somme so se razbili njihovi sunki s težkimi izgubami. Med Sommo in Oiso boji v predozemlju naših novih postojank. Francoski napadi severno Aisne so bili krvavo odbiti.

Prvi generalni kvartirmojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 27. (Kor.) Od Hume do Vardarja traja srdito topovsko streljanje sovražnika dalje. Naši topovi odgovarjajo krepko. Angleški oddelki so po topovski pripravi napadli naše sprednje oddelke pri Alčah Mahle in južno Sehova, a so bili razpršeni, še predno so prispeli do naših žičnih ovir. Vzhodno Vardarja daljše obojestransko topovsko streljanje. Južno Dojrana smo razpršili angleški oddelek, ki se je poizkušal približati našim jarkom.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko uradno poročilo.

27. avgusta. — Živahne topovske akcije v ozemlju zapadnega grebena Monte Grappe in na Montellu. V dolini Concel je bil sovražen napad na naše postojanke gladko odbit. Zapadno Asiaga so izvršili angleški oddelki kljub močnemu protistreljanju sijajen sunek v nasprotne črte in premagali po srditem boju tamkajšnje posadke, nakar so se vrnili z 270 ujetniki in par strojnicami. Ob srednji Piavi so naši poizvedovalni oddelki uplenili nekaj orožja in materijala. Vsled ugodnih vremenskih razmer so izvršila naša letala uspešne napade na sovražna letališča in druge vojaške naprave.

Francosko uradno poročilo.

26. avgusta pop. — Ponoči precej živahni topovski boji v okolici Roya in Beuvraignesa, kakor tudi med Ailetto in Aisno. Dva sunka sovražnika v Vogezih sta bila brezuspešna. Na ostali fronti je bila noč mirna.

Angleško uradno poročilo.

25. avgusta zjutraj. — Naš napad severno Somme se nadaljuje. Cesta iz Alberta v Bapaume je do Le Sarsa v naših rokah. Zavzeli smo Constalmaison, Warlencourt in Eaucourt. Severno Bapauma smo zasedli Salignies in Behagnies. Od 21. t. m. dalje smo ujeli 17.000 mož.

25. avgusta zvečer. — Vsled prihoda nemških ojačenj se je danes sovražni odpor povečal. Protinapadi so bili odbiti. Naše čete so z veliko hrabrostjo strle odpor in zopet napredovale. Avstralci so zavzeli Mametz. V središču smo prekoračili cesto iz Alberta v Bapaume na vsej dolžini in zavzeli Martinpuich, Le Sars in Le Barque. Severno Bapauma se je vršil težek boj v Favreuilu in za Mory in Croisilles.

26. avgusta pop. — Naše čete so ob 3 zjutraj napadle odsek Scarpe. Javlja se dobro napredovanje. Na južni bojni fronti smo na obeh straneh Somme pomaknili lastne črte nekoliko naprej in razširili svoje uspehe v smeri Mericourta. Sovražnik je izvršil v nedeljo močne protinapade južno in severno Bapauma, ki pa so bili odbiti. Favreuil je v naših rokah. Na vsej bojni fronti pada sedaj gost dež.

Japonsko uradno poročilo.

TOKIJO, 21. (Kor.) Generalni štab poroča: Transbajkalski kozaki, ki so se pridružili sovražniku, so odšli večinoma v svojo domovino. Vsled tega šteje sovražnik, ki se nahaja v ozemlju Daune, le še okoli 3000 mož. Del sovražnih čet je prodiral severno Grodekova, a je bil od ruskih čet odbit. Na našem desnem krilu ob Usuriju je sovražnik nadaljeval svoje napade, a je bil odbit. Od tedaj ni nobenega znamenja, da misli obnoviti napade.

DOGODKI NA MORJU.

BERLIN, 28. (Kor.) V vodovju krog Anglije so potopili naši podvodniki zopet 18.000 ton.

MONTREAL, 27. (Kor.) Parnik »Lake Manitoba« s petrolejem na krovu je zgorel. Škoda se ceni na 300.000 funtov.

IZ RUSIJE.

Državni prevrat generala Horvata.

VLADIVOSTOK, 25. (Kor.) General Pleškov je izvršil v imenu generala Horvata državni prevrat. Izdal je razglas, v katerem se izjavlja, da so mu podrejene tudi ruske sile na Daljnem vztoku. Glasom neke protiproklamacije sibirske vlade, ki je bila naperjena proti Horvatu, je prešla prostovoljna armada v masah na stran Horvata. Kri ni bila prelita.

Z murmanske fronte.

LONDON, 28. (Kor.) Reuter poroča iz Arhangelska z dne 18. t. m.: Uradno se javlja, da so bojne sile zaveznikov uničile porečno brodovje boljševikov. V več vaseh ob južni obali Belega morja vlada lakota.

Vzroki Helfferichovega odhoda iz Moskve.

BERLIN, 28. (Kor.) Z ozirom na napačna poročila listov o vzrokih odhoda dr. Helffericha iz Moskve in preložitve nemškega poslaništva iz Moskve v Pskov, ugotavlja Wolffov urad, da državni tajnik dr. Helfferich ni zapustil Moskve po svoji inicijativi, ampak na izrecen ukaz državnega tajnika pl. Hintzeja. Dr. Helfferich samo radi osebne varnosti nikakor ni hotel preložiti zastopstva; šele na izrecna navodila je odredil v varstvo življenja članov diplomatičnega zastopstva, preložitev nemškega poslaništva in sicer v Petrograd. Nadaljna preložitev iz Petrograda v Pskov ni bila delo dr. Helffericha, ampak pl. Hintzeja.

IZ AMERIKE.

WASHINGTON, 27. (Kor.) Senat je sprejel moštveno predlogo.

WASHINGTON, 27. (Kor.) Predsednik je sprejel odpustitveno prošnjo, ki jo je vložil ameriški veleposlanik v Londonu, sir Page, iz zdravstvenih ozirov.

Odeška mirovna liga in Mednarodni mirovni urad v Švici.

BERN, 27. (Kor.) Mirovna liga v Odesi je poslala Mednarodnemu mirovnemu uradu v Bernu sledeče vprašanje: »Mirovna liga v Odesi smatra, da je nastopil čas za sestanek rednega mirovnega kongresa in prosi za takojšnje sklicanje takega kongresa v nevtralni Švici. To je edina pot k naglemu končanju strahovitega boja, ki uničuje vse duševne in materijalne dobrine človeštva. Podpisan Boris Lemeš Lemešinskij.« — Urad v Bernu je poslal nato sledeči odgovor: »Naznanjamo vam, da mora biti izreden kongres mirovnih društev sklican od mednarodnega sveta mirovnega urada in da bi se moral zato najprej omogočiti sestanek članov tega sveta. Žalibog težkoče, ki že tri leta onemogočujejo sestanek članov sveta, še vedno niso odstranjene, ampak so se še pomnožile. Zvesti načelom, ki jih mora varovati in braniti Mednarodni urad, smo mnenja, da dolžnost pacifistov sedaj ne obstoja v tem, da vzpostavijo mir, ampak da delajo na to, da bo trajen, in tudi ne v tem, da ustavijo sovražnosti, ampak da pripravijo pot svetovnemu redu, ki naj onemogoči obnovitev take vojne, svetovnemu redu, ki naj postavi oblast v službo pravice in svobode narodov, kakor jo proglaša Wilson. Toda ta naloga se zamore rešiti le tedaj, ako zmagata demokracija in svoboda. Naloga pacifistov obstoja torej predvsem v tem, da pripravijo pot demokraciji, da se omogoči raznim državam vstop v zvezo narodov. Kak mednaroden kongres pa zamore z uspehom proglasiti ta načela le tedaj, ako odbije ura, ko bo mogoče rešiti velika vprašanja, ki ločijo sedaj dva sveta, dve mišljenji. Potem bomo mi pacifisti poklicani na kongres pravice in upamo, da se boste odzvali takrat tudi vi. Imenom Mednarodnega mirovnega urada predsednik permanentnega odbora dr. Bovet.«

Podpis dopolnilnih nemško-ruskih pogodeb.

BERLIN, 27. (Kor.) Uradno se poroča: Danes popoldne so bile v zunanjem uradu od nemških in ruskih zastopnikov podpisane tri dopolnilne pogodbe k brest-litovski pogodbi, namreč dopolnilna pogodba k mirovni pogodbi, finančna pogodba in pogodba o zasebnem pravu kot dopolnilo nemško-ruske dodatne pogodbe k mirovni pogodbi.

Norveški minister Knudsen o vprašanju mirovnega posredovanja.

KRISTIJANIJA, 28. (Kor.) Državni minister Gunar Knudsen je imel včeraj povodom predstoječih zborniških volitev govor, v katerem je opozarjal na zahtevo po zvezi narodov, ki postaja vedno večja in po kateri morajo stremeti tudi nevtralci. Kar se tiče mirovnega posredovanja s strani nevtralcev, izjavljajo ti, da bi radi posredovali, toda le tedaj, ako bi zahtevali to obe stranki. Tako daleč pa še nismo in dokler ne pride do tega, ne moremo napraviti nobenega poizkusa vmešavanja. Mi sami pa moramo gledati, da se nas ne zaplete v vojno, in zato moramo imeti obrambo v dobrem redu.

ITALIJA IN JUGOSLAVIJA.

LUGANO, 28. (Izv.) »Secolo« poroča: Italijanski zunanji minister Sonnino je sprejel v soboto dr. Trumbića na consulti. Glasom istega lista se je Sonnino odločil, da odneha v svojem stališču napram vprašanju narodnosti. Med Sonninom in ministrskim predsednikom Orlandom je bil tozadevno že sklenjen dogovor, glasom katerega bo Italija javno odobrila priznanje Čeho-Slovakov za zavezniško vlast. Italija bo dalje sama javno organizirala jugoslovanske legije in odklanjala vsako opozicijo proti ideji ustanovitve jugoslovanske države.

Anglija in Avstro-Ogrska.

CURIH, 28. (Izv.) Iz Londona se poroča iz zanesljivih virov, da je Anglija končno opustila svoje obzire do Avstro-Ogrske in sprejela enako ostalim zaveznikom program »Austriam esse delendam«. Prvi korak v tej politiki da je priznanje Čeho-Slovakov za zaveznike.

Poveljnik srbske armade umrl.

PARIZ, 28. (Izv.) »Temps« poroča: Vrhovni poveljnik srbskih čet, general Petrović, je danes umrl.

VPRAŠANJE USTAVNE REVIZIJE V AVSTRIJI.

DUNAJ, 28. (Kor.) Dejanskemu položaju neodgovarjajoče vesti glede poročanja vlade voditeljem političnih strank o vladnih načrtih glede ustavne revizije so izzvale vsemogoče vesti o vsebini teh osnutkov. Z ozirom na ta poročila se ugotavlja, da smatra vlada v pripravljanju ustavne revizije ob varovanju vseh enotnih interesov države sicer eno svojih najvažnejših nalog in tudi ne misli zavlačevati obvestitve javnosti o njenih tozadevnih namerah, vendar pa stanje predpriprav nikakor ne dopušča, da bi stopili ti načrti v ospredje.

Parlamentarna posvetovanja.

DUNAJ, 28. (Izv.) Ministrski predsednik baron Hussarek je povabil za jutri k sebi predsedstvo ukrajinske parlamentarne delegacije. Dr. Petruszewicz in dr. Evgen Lewickyj bosta pri tej priliki imenom ukrajinskega kluba z vso energijo naglašala položaj, ki je postal med ukrajinskim klubom in vlado vsled zadnjih enostranskih koncesij Poljakom. Za pojutrišnjem je bil poklican h Hussareku podnačelnik »Českega Svaza«, posl. Klofač, ki pa je takoj odgovoril, da se sam niti ne more niti noče odzvati povabilu, kar je potrebno, da se pozove vse predsedstvo kluba. To se je takoj tudi zgodilo.

Vesti o omajanju položaja grofa Buriana.

DUNAJ, 28. (Izv.) Danes so bile razširjene tu vesti o omajanju položaja zunanjega ministrstva grofa Buriana. Ako še dostavimo, da izhajajo te vesti iz Berlina, zadostuje to za karakterizacijo teh poročil.

Cesarska dvojica odpotovala iz Draždanov.

DRAŽDANE, 27. (Kor.) Cesarska dvojica je zvečer odpotovala.

Novi dunajski višji rabin za palestinsko domovino.

DUNAJ, 28. (Izv.) Pri včerajšnji žalni slavnosti za pokojnim dunajskim višjim rabinom, dr. Guedemannom, je imel njegov naslednik, bivši tržaški rabin dr. Hayes, govor, v katerem je naglašal, da je delovanje pokojnika sicer jako koristilo židovstvu, obenem pa poudarjal, da nikakor ne gre, da bi židovstvo delalo še vnaprej koncesije svoji okolici. Dolžnost vseh Židov je, da se zavzemajo za svojo staro domovino Palestino.

Naloga Narodnega Sveta.

Glasilo predsednika N. S. in načelnika Jugoslovanskega kluba, poslanca dr. Korošca, mariborska »Straža« piše:

Z velikim zanimanjem smo sledili obmejni Slovenci, štajerski in koroški, slavnostim narodnega dela in slovanske vzajemnosti v Ljubljani in v Št. Janžu.

Nas veseli posebno dvoje: Ustanovitev Narodnega Sveta in dejstvo, da nismo sami.

Narodni Svet! To naj bo po naših mislih organizacija, ki bo pripravljala tla za našo jugoslovansko bodočnost, ki pa naj tako dolgo, dokler še ne dobimo svoje samostojnosti, pred vsem posveča svojo pozornost narodno-obrambnemu delu. Razcepljenost v narodno-obrambnem delu mora prenehati. Če smo Slovenci edini, ali če ta edinost ne bo pokazala tamkaj, kjer je najbolj potrebna, pri naši narodni obrambi? Obmejni Slovenci pozdravljamo Narodni Svet kot svojega dobrotnika. Naj vodi N. S. natančno statistiko o naših razmerah na jezikovni meji. Ustanovita naj se dve knjigi: bela in črna. Prva naj bo knjiga naših aktiv, druga pa knjiga, v katero se bodo beležila naša pasiva. V belo knjigo zapisuj NS. ljudi, ki so tudi v dobi trpljenja in preganjanja stali zvesto na naši strani, ki se niso strašili groženj in nevarnosti. Tu pridejo v prvi vrsti v poštev uradniki in uradnice, učitelji ter tudi zasebni nastavljenci. Zvestoba naj se plača z zvestobo. Ko bomo samosvoji gospodarji, naj za vedno izgine dosedanji sistem belih vran, da je bilo res pravo čudo, če je kak Slovenec dobil na slovenskih tleh kako boljše mesto. Doba, ko so bili naši ljudje samo poduradniki, sluge, pometači, hlapci in drvarji, mora izginiti. Zategadel pa moramo imeti natančen pregled naših zvestih. Njegove oči naj tudi bodo z veliko pazljivostjo obrnjene na zemljo ob meji, zlasti če je na prodaj kako posestvo na meji. Naloga glavnega odbora naj bo, da organizira dohod slovenskih kupcev na jezikovno mejo.

V črno knjigo pa zapisujmo tiste, ki — to zaslužijo! Vodstvo narodnega boja proti Slovencem ima pri nas že od nekdaj nam sovražno uradništvo.

Naš slovenski kruh jedo, od slovenskega davkoplačevalca so plačani, a so naši najhujši preganjalci in zatiralci vsega, kar se imenuje slovensko. Sedaj, ko vsa znamenja kažejo, da prihaja Jugoslavija z naglimi koraki, postajajo ti ljudje že bolj ponižni, nekateri celo pravijo, da se bodo poboljšali. Naj tu velja resna beseda: **Za valpte, odpadnike in zatiralce slovenskega imena nobene milosti!** Naj bo Peter ali Pavel: Kdor je zatajil naš rod, kdor je bil denuncijant, na kratko: kdor je bil v taboru naših nasprotnikov in zatiralcev, naj čuti to, kar smo morali čutiti dosedaj mi!

To so moje misli o nalogah Narodnega Sveta!

Mi nismo več sami! Bil sem priča slavnosti v Ljubljani in v Št. Janžu. Voditelji Čehov, Poljakov, in samoobsebi umevno tudi voditelji Hrvatov in Srbov so nam sveto obljubili, da stojijo bratski narodi na severu in na jugu trdno in zvesto na strani Slovencev.

Čehi in Poljaki so za nami! Ustanovljena je močna trozveza Jugoslovanov, Čehov in Poljakov — »Od Gdanskega do Trsta«, to je slovanska deviza, ki jo je proglasil na komerzu v ljubljanskem Unionu poljski grof Skarbek. Vsenemški klic: »Od Berolina do Bagdada« je vzbudil vzporedno, morda bolj upravičeno in izvršljivo geslo: »Od Vzhodnega do Jadranskega morja!« Doba vsenemške slave gineva, kakor izginja sneg pred žarki pomladanskega solnca.

Četudi na posameznih krajih položaj slovenskega naroda ni posebno rožnat, vendar v celoti stojimo dobro. Bojevite vrste slovanskih narodnih bojevnikov zmagujejo, doba svobode in samostojnosti prihaja. V to so nam poroki naši severni bratje-zavezniki. Slovanska vzajemnost, čista, neprisiljena pobratimija med Jugoslovani, Čehi in Poljaki slavi svojo zmago!

Češka, poljska i jugoslavenska omladina.

Zagreb, 25. kolovoza.

Kako sam Vam javio, prispelo je u Zagreb nekoliko predstavnika češkoslovačke i poljačke mladje generacije, koji su imali skupa sa svojim jugoslavenskim sumišljenicima jučer i danas brojno posećen pouzdan sastanak, na kojem su pojedini govornici iscrpljivo izvestili o položaju u svojim zemljama i pretresali korake, koji se imadu poduzeti za postignuće jednog cilja združenih triju slavenskih naroda. Poslе višesatnog raspravljanja prihvaćena je jednoglasno sledeća

REZOLUCIJA:

1.) Mlada generacija svih triju naroda, bez obzira na stranke, izjavljuje, da potpuno prihvaća načela izražena u rezolucij Praškog Kongresa od 17. svibnja o. g. i da će raditi, da se ta načela ostvare.

4.) Savez naših naroda u zajednici slobodnih naroda, jamstvo je opstanku i razvoju naših narodnih država i iza rata, kao što je i jamstvo trajnosti medjunarodnog mira.

Predstavnici mladje generacije bratskog nam češkoslovačkog i poljskog naroda vraćaju se sutra svojim kućama, da u smislu ove rezolucije rade medju svojim narodom. Pripovedaju nam, da nose sobom najbolje uspomene na ovaj grad i njegovo susretljivo općinstvo, čiji su gostovi bili za ovog boravka u Zagrebu.

Treba najsrdačnije pozdraviti ovaj poset, jer je on početak boljeg upoznavanja sa severnom braćom a osobito sa Poljacima, koji su nam do sada bili na žalost prilično tudji. Sada pošto su njihovi i naši vodje, došavši do spoznaje, da smo jedni na druge upućeni i združeni, da smo nepobedivi, sklopili tako rekuć ofenzivni i defenzivni savez, bilo bi od velike koristi, da ovakovi izmenički posetі učestaju.

Jugoslovan.

Razne politične vesti.

Zakaj se Srbi ne izjavljajo za Jugoslavijo? V splitski »Novi Dobi« je odličen dubrovniški Srb objavil članek, v katerem pravi: V nekaterih naših listih čitam: Stališče Srbov napram jugoslovanski deklaraciji, oziroma proti samoodločbi naroda, še ni jasno in niso še odkrito in jasno izpovedali svojega stališča .... Pisec našteva krivice in nadlje, ki so jih morali pretrpeti in jih še trpe Srbi, ter pravi: Torej kaj zahtevate od nas? Da se izjavimo! Ali za vislice in ječe ali za samoodločbo in svobodo? Prvega smo pretrpeli v tolliki meri, da smo si prislužili pravico do drugega. Te pravice pa ne priznavamo in ne pridržujemo izključno za nas Srbe same, temveč enako tudi za ostala dva dela našega rodu in plemena: Slovence in Hrvate, ker so nam bili tudi oni v trpljenju in nesreči zvesti tovariši; tudi oni vedo, kaj je ječa in obešanje in zato tudi skupno z nami enako čutijo tudi skupno pravico samoodločbe in svobode. Razlika med nami je le ta, da oni morejo to našo skupno pravico s svoje strani svobodneje poudarjati. Članek se končava: »Čujte kratko besedo, toda končno: Naša moč, vi Hrvati in Slovenci, evo nas Srbov, da za vas in z vami skupno padamo in vstajamo. To je izjava nas Srbov iz izpred topovskih krogelj i z vislic i iz ječ. Za one, ki nas obkladajo z očitki, vem, je to malo; za Hrvate in Slovence, mislim, pa je to dovolj. Več se ne more govoriti, se ne sme; glas je zadušen ....«

Srbska opozicija v Bosni. Povodom glasov o sklicanju bosenskega sabora je neki ugleden srbski bosenski poslanec izjavil napram zastopniku zagrebškega »Jutranjega Lista«, da bi bilo delovanje bosenskega sabora brez ustavne svobode, a zlasti brez tiskovne svobode nesmiselno a če bi se sestal, bi srbska opozicija ne prišla v sabor, dokler je v deželi ta režim. Glede zedinjenja z Ogrsko je izjavil, da ne bi nobeden, niti najkonservativnejši Srb ne glasoval za to. Glede programa srbske opozicije je izjavil: **»Naš program je program zagrebškega sestanka z dne 3. marca,** pri katerem je bilo prisotnih tudi nekaj naših predstaviteljev: **popolna svoboda Hrvatov, Srbov in Slovencev (narodna samoodločba).** Mi to idejo nosimo vsi v duši, a če je pogostoma ne omenjamo, je to zaradi naših žalostnih razmer. Delovanje bratov Čehov in Jugoslovanov spremljamo z največjo simpatijo, in lahko poročate, da je **ves srbski narod v Bosni in Hercegovini prepojen z jugoslo-**

PODLISTEK.

Pustolovčevi zapiski.

Roman. Iz francoskega prevedel A. R.

In ne da bi izpregovorila besedico, nepremično, kakor očarana, sta sedela tako dolgo, dolgo, roko v roki, zroč si v oči.

Od minute do minute je postajal Matildin pogled bolj kopreneč in srce ji je utripalo vedno hitreje.

Bilo ji je, kakor da jo neka nepremagljiva moč sili, da bi se vrgla v naročje Raphaelu.

Slutila je bližino nevarnosti.

Ženska sramežljivost pa se je uprla v njej ob pomisli, da se ne more upirati lastnim željam pri ljubimcu, ki je ni prosil ničesar.

Hotela je končati nevarni molk, ki je govoril več kot najognjevitejše prošnje in jo, ne da bi se mogla upirati, izročal sladostrastju; zato je vprašala polugiasno:

— Zakaj molčite? Ali mi ne poveste ničesar?

Raphael se je ob teh besedah kakor prebudil iz

— Vam da povem? — je dejal. — O, Matilda, ali ne čujete glasu mojega srca?

Matilda ni odgovorila ničesar, toda napravila je z glavo kretnjo, ki je govorila dovolj jasno:

— Čujem ta glas le predobro.

In zopet sta molčala.

Takrat je Raphael prekinil molk in dejal skoraj neslišno:

— Moje uboge cvetlice! Ali jih imate še?

— Tu so! — je dejala in napol razgrnila gube haljinca na prsih.

Komaj je storila to, se je že kesala. Toda bilo je prepozno, kajti že je šepetal Raphael, ki je klečal pred njo:

— Dajte, da vidim cvetice! Matilda, dajte, da jih vidim!

Matilda se ni uprala.

In Raphael, ki je skril obraz v nedrju mlade gospe, je vdihaval vonj cvetic v njihovem dražestnem skrivališču in ognjevito poljubljal valujoča nedra.

— Kaj delate! — je jecljala Matilda, ki je bolj in bolj izgubljala oblast nad seboj.

— Ljubim te! — je odgovoril Raphael.

In ovil je obe roki okoli divnega telesa ljubeče žene, ji privzdignil glavo in pritisnil svoje vroče ustnice na kopreneče Matildine.

* * *

Bilo je usojeno, da podleže Matilda, toda moremo ji odpustiti.

V trenutku, ko je vsa drhtela in se skoraj onesvestila pod tem strastnim poljubom, prvim, ki so ga ji mladostno topla usta pritisnila na ustnice, se ni upirala več. V trenutku, ko so se ji napeli vsi živci v uživanje, v trenutku, ko je Raphael ponovil: »ljubim te« in ji je to tudi hotel dokazati, se je hipoma s silo iztrgala iz njegovega objema in dejala z glasom, ki je takorekoč prosil milosti, vendar pa zahteval brezpogojno pokorščino:

— Raphael, v hiši mojega soproga sva.

Raphael je nehote vzdihnil, toda uklonil se je in premagal ter dejal:

— Kedaj vas bom zopet videl, Matilda?

— Jutri.

— Tu?

(Dalje)

vansko idejo in da smatra rešitev bosenskega vprašanja za sestavni del velikega jugoslovanskega vprašanja na demokratskem načelu popolne svobode in enakopravnosti treh delov enega in istega naroda.«

Proti jugoslovanskemu gibanju. Iz Ženeve se poroča: Pariški »Temps« piše, da nekateri nemški listi poudarjajo misel, da niti kak Bismarck niti Gladstone ne bi mogel napraviti načrta za bodočo Avstrijo. Avstrijski poslanec Zenker predlaga, da bi vsak narod moral biti zastopan po svojem začasnem narodnem svetu, a delegati teh svetov bi tvorili centralni kongres. Zenker misli na ta način pomladiti Avstrijo. Enako je govorila tudi čarovnica, ki je svetovala hčeram starega Pelije, da naj razrežejo svojega očeta in posamezne kose skuhajo v velikem loncu. — Istemu listu javljajo iz Budimpešte preko Ženeve, da avstroogrska vlada, vsled hujskanja madžarskega in nemškega časopisja, namerava proti jugoslovanskemu gibanju nastopiti z represalijami. Najbrž se v jugoslovanskih pokrajinah proglasi obsedno stanje in se Hrvatska, Slavonija, Dalmacija, Bosna in Hercegovina postavijo pod vojaško upravo. Vseneniški in groiu Tiszi vdani listi imenujejo Jugoslovane izdajalce države.

Hrvatska »Seljačka Stranka« za jugoslovansko zedinjenje in češko-poljsko-jugoslovansko zvezo. V nedeljo je imel glavni odbor Seljačke Stranke v Zagrebu sejo, v kateri so se izvolili strankni zastopniki za hrvatski Narodni Svet in se je sprejela resolucija, v kateri se izreka posl. Stjepanu Radiću zaupanje in priznanje za njegovo delo med Čehi in Poljaki, sprejema načelo o pravici popolne narodne samoodločbe, odobrava jugoslovansko zedinjenje in češko-poljsko-jugoslovanska zveza, graja nemarnost koalicijske vlade v stvari ljudske naobrazbe, nalaga stranki najvnetejše delovanje v tem pogledu ter pozivlja vlado, da takoj vzpostavi neomejno pravo zborovanja.

Narodnostna politika Italije. Ostra polemika, ki je nastala v Italiji radi narodnostne politike italijanskega zunanjega ministra Sonnina, zavzema vedno večje dimenzije in se je razvila v odkrit boj proti Sonninu. Rimska kraljevna skupina zveze intervencijonistov zahteva sklicanje strankinega zbora, da se zavzame stališče. Dočim je imel v »Corriere della Sera« dosedaj predvsem besodo le njegov parlamentarni zastopnik, se je oglasilo sedaj tudi uredništvo samo, ki očita oficijoznemu časopisju, da hoče spor med Orlandom in Sonninom prikrivati oziroma olepšavati, mesto da bi priznalo odkrito, da je postal razdor žalibog neutajljiva resnica in da je povzročil Italiji že naravnost velikansko škodo. Z ozirom na poizkuse Sonnina, da bi se opral očitkov, da si nikdar želel razdelitve Avstrije, opozarja »Corriere« na govor, ki ga je imel Sonnino dne 25. oktobra 1917 v zbornici in naglaša, da je zvita narodnostna politika sedanjega italijanskega zunanjega ministra močno izpodkopala ugled Italije zlasti v Ameriki. Na drugi strani je vrsta večinoma manjših listov, kakor »Perseveranza« in rimski »Tempo«, ki energično odklanjajo vsako koncesijo Jugoslovanom in naglašajo, da je londonska pogodba stavba, ki takoj razpade, ako se odstrani iz nje le en kamen. Značilno za mišljenje, ki vlada v Italiji napram manjšim slovanskim narodom, je pisanje Esta »Idea Nazionale«, ki pravi med drugim: Vsekakor je v interesu Italije, da se Avstrija razbije in da nastanejo iz nje manjše države, s katerimi bomo lažje živeli v miru. Le na tej podlagi se zamore narodnostna politika izvesti v italijanskem interesu. Z eno besedo: Italija hoče podpirati ustanovitev manjših slovanskih držav, ker bo te lažje držati v odvisnosti.

Clemenceau na fronti. »Temps« poroča, da se ministrski predsednik Clemenceau in član armadne komisije zopet mudi na fronti, kjer se je pričel veliki pritisk zaveznikov. Clemenceau je pred svojim odhodom sprejel obisk parlamentarcev in jim izjavil, da je poln veselega upanja, da je še to jesen pričakovati preobrata v dosedanji svetovni vojni.

Odstavitev metropolita dr. Vladimirja Repte. Cesar je černoviškega pravoslavnega metropolita in nadškofa, dr. Vladimirja pl. Repto, odstavil od vodstva černoviške nadškofije in določil za upravitelja te dijeceze arhimandrita Ipolita Worochiecija. Kakor znano, je metropolit dr. Repta tekom ruske okupacije Bukovine zaukazal svojim podrejenim duhovnikom, da morajo moliti za zdravje carja Nikolaja in njegove rodbine. Po osvoboditvi Bukovine je postal zato položaj metropolita in pravoslavnega konsistorija nevzdržljiv. — Dočim pa sta oba arhimandrita zaprosila za takojšnjo vpokojitev, metropolit sam ni hotel odstopiti. Kljub odstavitvi obdrži metropolit še vnaprej nadškofovsko dostojanstvo in tudi svojo plačo in mu bo naznanjeno, da cesar popolnoma upošteva njegove zasluge za grško-orijentalsko cerkev in skrb za bukovinske reveže. Za namestnika romunskega arhimandrita-upravitelja je imenovan njegov rusinski kolega, kar pomeni popolno preureditev dosedanjega pravoslavnega cerkvenega režima v Bukovini in razdelitev dosedanje skupne cerkve v romunsko in rusinsko.

Nova struja v Vatikanu? »Rheinisch Westfälische Zeitung« javlja preko Haaga: »Daily Telegraph« objavlja dopis iz Rima, v katerem se pravi, da prejšnja vatikanska politika ni bila naklonjena zaveznikom, da pa sedaj piha drug veter. Opaža se, pravi, izpremmba v stališču katoliških krogov nevtralnih držav in vsega sveta. Neki visok dostojanstvenik je izjavil dopisniku, da Previdnost ne dopusti, da bi zle sile triumfirale nad pravično stvarjo, zmaga pravice pa da pomenja zmago zaveznikov.

Aprovizacijske stvari.

RIBE.

Do srede, 28. t. m., opoldne se je oddalo vsega skupaj 132.331 odmerkov rib. Danes se bo nadaljevala prodaja po K 16'— kg. Vrsta odrezka II se raztegne do št. 20.000.

Domače vesti.

Seja odbora političnega društva »Edinost«, ki je bila naznanjega za včeraj popoldne, se ni mogla vršiti vsled nesklepčnosti. Zato se bo vršila seja odbora političnega društva jutri, v petek, ob 6½ zvečer v društvenih prostorih, ul. sv. Frančiška št. 20 I. Vsi odborniki in namestniki naj se je zagotovo udeležijo. — Predsednik.

Vprašanje slovenskih srednjih šol v Trstu. Prejeli smo: To vprašanje je, zlasti z ozirom na to, da se že v najkrajšem času prične novo šolsko leto in torej tudi šolski pouk, tako zelo važno, da ga ne izpustimo iz oči več niti za en trenutek. Pomislite vendar! Okoli dvesto nas je, ki imamo svoje otroke vpisane v slovenskih gimnazijskih tečajih in okoli petdeset pa na učiteljiških. Kam naj zgrmo s svojo mladino, če v prihodnjem šolskem letu ne bo več teh zavodov? Storili smo svojo dolžnost, dolžnost slovenskih staršev, in vpisali svoje otroke v slovenske zavode; ali naj zato sedaj mi in naši otroci trpimo nepopravljivo škodo, če nam naša deca ne bo mogla nikjer nadaljevati svojih naukov?! Kdo med nami pa premore toliko, da bi vzdrževal svojega sina, ali celo dva v — Gorici? Saj jih je veliko med nami, ki komaj toliko zaslužijo na mesec, kolikor bi morali plačevati v Gorici za hrano in stanovanje za enega samega svojega otroka! Če pa vpišemo svoje sinove v nemške zavode, smemo priseči, da nam niti eden ne doseže povoljnega uspeha. Pocepali bi vsi, če ne radi drugega, pa gotovo zaradi učnega jezika, nemščine. Kam torej n. pr. z učenci, ki so dovršili drugi gimnazijski razred, kam z učiteljiščniki, ki so dovršili drugi, tretji tečaj? To so tako resna, tako važna vprašanja, da bi se morala z vso vnemo pečati žnjimi vsa naša javnost! Ali glejte! Čuli smo, da bi se bil z vprašanjem slovenskih srednjih šol moral baviti odbor našega političnega društva v seji, ki je bila sklicana za danes, 28. t. m. Izvedeli pa smo tudi potem, da se seja ni mogla vršiti, ker ni bila sklepčna. Naj se reče, kar hoče, naj se zameri, ali ne zameri: žalostno je to, in posledice naj morda trpimo mi, ki nas itak že noč in dan mori silna skrb, kaj bo z našo mladino, če ostane brez šol. Čast in hvala pa tistim, ki se zanimajo za našo stvar ter je naša skrb tudi njihova skrb, in upamo, da po njihovem prizadevanju pridemo do svoje pravice. Šolsko vprašanje je življenjsko vprašanje naše mladine, naše bodočnosti, in mislimo, da je s tem popolnoma opravičena vsaka naša beseda, ki smo jo rekli.

Slovenski starši.

»Lavoratore« in zbližanje med Slovenci in Italijani. Trentinski poslanec dr. Conci je v »Neue südslavische Rundschau« izrekel razveseljivo nado da pride med Italijani in Jugoslovani do brezdvomno zaželjenega in potrebnega sporazuma v korist obeh narodov, da ne bo imel dobička tretji. Dr Conci je v svojem spisu omenil kot znak zbližanja med Italijani in Jugoslovani italijanske članke v našem listu, kar je dalo »Lavoratorju« povod, da se zgraža nad sporazumom med slovensko in italijansko »buržonzijo«, ki da je naperjen proti skupnemu sovražniku — Nemcu, popolnoma neopredeljeno: Nemcu, ne da bi se povedalo ali proti Frideriku Adlerju, ali Stürgkhu. »Lavoratore« ve pač dobro, v kakšnem pogledu je Nemec skupni sovražnik Slovencev in Italijanov, ve predobro, da bi mu bilo šele treba odpirati oči, in zato tudi tiči v njegovi hotičnji nepoučenosti le ona velika zloba, katero je kazal vedno v vseh razpravah, tičočih se ostvaritve naših jugoslovanskih narodnih idealov. In ta zloba je zopet, ki ga napotuje, da podtika naši in tudi z italijanske strani izražani želji po odkritosrčnem sporazumu med obema narodema namen, da hoče ta slovenska in italijanska buržoazija tako le s skupnimi močmi udariti po italijanskem in slovenskem proletarijatu. »Lavoratore«, kateremu medsebojno zbližanja obeh narodov očividno nikakor ne ugaja — ima pač svoje posebne vzroke, da ribari v kalnem — se končno tolaži, češ, da se med primorskimi Italijani še nihče ni izrecno izjavil za italijansko - slovensko zvezo, temveč da se je o njej govorilo odinole v Trstu v uredništvenih člankih v »Edinosti« in v anonimnih njenih italijanskih člankih. Vendar pa da se je treba ozirati tudi na te želje, ker izražajo upoštevanja vredne tendence. In tako plava »Lavoratore« v negotovosti, ne vedoč, kam bi se obrnil, tudi še nadalje, ko govori o članku dr. Iva Tartaglie v zagrebških »Novostih«, kjer pisec tudi pozdravlja zbližavanje med Slovenci in Italijani, pri čemer pa se nikakor ne odreka zahteve po uresničenju jugoslovanskih idealov. Tu pa pripominja »Lavoratore«, da je končno vendarle spoznala jugoslovanska buržoazija, da se ne more šaliti z voljo primorskih Italijanov, kakor je mislila izpočetka. Isti list, ki je torej nekoliko vrstic više gori obsojal zbližanje, češ da je naperjeno proti proletarijatu, konstatira tu z nekakim ponosom in zadovoljstvom to zbližavanje in se potem celo še trka na prsi, češ, mi smo bili prvi, ki smo poudarjali pravico Italijanov do samoodločbe in propagirali sporazum med obema narodoma, o čemer bosta tudi razpravljala izvrševalna odbora obeh socijalno-demokratskih strank. Da je stvar, če le mogoče, še smešnejša, seveda ni smel izostati ocvirek, da se Italijani ne dajo proti svoji volji vključiti v dr. Wilsonovo Jugoslavijo. Da bi mu le dobro teknil ta ocvirek!

»Trieste e la Jugoslavia«. V včerajšnjem jutranjem »Lavoratoru« objavlja jugoslovanski socijalni demokrat »Alfa« članek pod gornjim naslovom, ki naj bi bil pač nekaka predpriprava, ali morda tudi sondiranje podlage za konferenco, katera naj bi se v kratkem vršila med italijanskimi in jugoslovanskimi socijalnimi demokrati o tržaškem vprašanju. Članek se bavi predvsem s spisom, ki ga je objavil Outlow v ljubljanski »Demokraciji« o istem vprašanju ter v njem na podlagi sporazuma zahteval Trst za Jugoslavijo, in zametuje tako rešitev iz dveh razlogov: ker bi tak sporazum ne bil sporazum, temveč vsaj za del prebivalstva narinjenje, drugič pa ker bi Jugoslavija sama ne mogla vzdrževati tako velikega pristanišča. Članek prihaja do zaključka, da bi Trst koristil tudi Jugoslaviji največ, če postane svobodno mesto, avtonomno in neodvisno, enako kakor Jugoslavija, svobodna državna skupina v bodoči zvezi svobodnih držav. O meji med takim Trstom in Jugoslavijo, pravi članek, da je odmejitev po narečopisni istorodnosti v teh pokrajinah (v Primorju) takorekoč nemogoča. Za to odmejitev je torej prav posebej treba sporazuma, ki se pa ne sme osnivati na pravu ali načelih večine, temveč nacijonalne enakosti. Izvrševalna odbora jugoslovanske in italijanske socijalnodemokratske stranke imata nalogo, da določita glavne točke za rešitev »tržaškega vprašanja«, ki naj tvori podlago politiki obeh strank tudi v jugoslovanskem vprašanju. Obema narodoma se mora zagotoviti trden temelj za narodni in gospodarski obstanek, in oba naroda se morata odločno upirati proti nenaravnim nacijonalističnim tendencam, ki bi šle za razdretjem temeljev sporazuma, ter imele raznarodovalne in imperijalistične namene. — Tako imamo torej z jugoslovanske socijalnodemokratske strani dve mnenji o rešitvi »tržaškega vprašanja«: 1. Outlowo v ljubljanski »Demokraciji«, ki zahteva Trst za Jugoslavijo, toda kot svobodno luko, odprto vsem narodom, in 2. Allovo, ki zahteva Trst s še ne odmejenim ozadjem kot samostojno državo v zvezi svobodnih držav. Zabeležujemo oboje zasedaj brez vsake pripombe.

Jugoslovani in Italijani. Torkova večerna »Tagespost« poroča iz Trsta pod tem naslovom: »V zadnjem času objavlja tukajšnja »Edinost« tudi italijanski pisane članke, ki imajo večinoma nalogo, da Italijanom v Primorju in Trstu pojasnjujejo veliki praktični pomen mirnega sporazuma med Slovenci in Italijani. Najnovejši dogodki v taboru italijanskih socijalnih demokratov in posamezni pojavi v meščanskih krogih dokazujejo, da »Edinostno« delovanje ni brez uspeha.«

Okrožno sodišče v Puli je začelo poslovati dne 26. avgusta. Historijat premeščenja tega sodišča iz Rovinja v Pulo beleži mnogo trdovratnih bojev; to je bila stara zahteva našega ljudstva. Cela desetletja so morali naši ljudje iz puljskega okraja in z otokov brez prave podpore potovati za vsako večjo pravdo v Rovinj, to neznatno mestece v ekscentričnem položaju. Rovinj ni bil primeren za okrožno sodišče ne le radi svojega geografičnega položaja in slabe železniške zveze, ampak tudi za to, ker se ne more primerjati Puli, ki je danes faktično glavno mesto Istre. V okraju vodijo ceste v Pulo, kot v svojo naravno centralno točko. Bili so torej odločilni praktični motivi, ki so dovedli do premeščenja okrožnega sodišča iz Rovinja v Pulo. Premeščenju je trdovratno nasprotoval deželni zbor. Ne pa morda iz nacijonalne politike, marveč strankarske neke skupine ljudi, ki so se bali, da s premeščenjem sodišča izgube vpliv na rovinjsko prebivalstvo. Najbolj se je zavzemal za premeščenje naš dr. Laginja in pa sedanji predsednik sodišča Spiro Peručić. »Hrvatski List« pripominja; S tem tribunalom je spojen važen del lokalne politike južne Istre. Mi vsi želimo, da bi se politika odrekla vplivanja na vprašanja sodišča, ker strastnost in zasiepljenost političnega boja ne more imeti nič skupnega s stvarnostjo in nemotenim pogledom boginje justice.

Našli so se! Šusteršičeve »Novice« z velikanskim zadoščenjem posnemajo hujskanje koalicijskega glasila »Hrvatske Riječi« proti škofoma dr. Jegliču in dr. Mahniču in jugovslovanskemu gibanju. Velekatoliške »Novice« in framasonska »Hrvatska Riječ« roko v roki v boju proti dvema katoliškima cerkvenima knezoma, katera sta prepoštena, da bi izdajala in prodajala bodočnost svojega naroda! Nesramnejše pa so seveda še »Novice«, ker celo svojo tiho zaveznico zlorabljajo v pobijanje iste stvari, ki jo pobija ona, in jo denuncirajo obenem zaradi »velesrbstva«. Res, vsa čast hrvatsko-srbski Koaliciji na takem odličnem zavezništvu!

Kaznovanje »nepokornih« občin. Šusteršičeve »Novice« poročajo iz zadnje seje kranjskega deželnega odbora: »Ker sta se občinska zastopa v Brusnicah in v Kropi uprla pozivu deželnega odbora, da sklepata o izjavi proti veleizdajskemu početju dr. Trumbića in tovarišev, se predlaga glede teh dveh občinskih zastopov deželni vladi razpust.« — Ali je mogoče v nesramnosti še višje?!

Zvišanje poštnih pristojbin. Od 1. septembra t. l. naprej se zvišajo razne poštne pristojbine. 1. Pismo: Za pismo do 20 g se bop lačalo 20 vin., za vsakih nadaljnih 20 g 5 vin. poviška. Pisma so dovoljena začasno samo do 250 g. 2. Poštne dopisnice: za navadno 10 vin., za dvojnato 20 vin. 3. Zalepke: 20 vin. 4. Tiskovine: v prometu z Nemčijo, Ogrsko, Bosno-Hercegovino do 50 g 5 vin., do 100 g 11 vin., za vsakih nadaljnih 50 g 3 vin. več. V inozemskem prometu ni nobene izpremembe. 5. Vrednostna pisma (zaprta) razven pristojbine (za težo) kakor pri priporočenih pismih za vsakih 300 K po 10 vin. vrednostne pristojbine. 6. Poštne nakaznice: do 50 K 25 vin., za vsakih adaljnih 50 K 5 vin. več. 7. Zavitki (se morajo v bodoče frankirano predajati): do 5 kg 100 vin., do 10 kg 220 vin., do 15 kg 320 vin., do 20 kg 420 vin. Za razsežne zavitke do 5 kg 1 K 40 vin., do 10 kg 3 K 20 vin., do 15 kg 4 K 70 vin., do 20 kg 6 K 20 vin.; za zavitke z označbo vrednosti se plača vrednostna pristojbina 10 vin. za vsakih 300 K navedene vrednosti. 8. Nujno dostavljanje: nujnostna dostavnina v ožjem nujnostnem dostavljalnem okraju znaša 1 K za vsak zavitek in 60 vin. za vsako drugo pošiljko; v daljnjem nujnostnem dostavljalnem okraju 2 K brez razlike. Prebivalstvo se opozarja na ta zvišanja s pripombo, da se tudi tokrat ne določi nobena prehodna doba, tekom katere bi se morebiti za nezadostno frankirane pošiljatve pobirala samo navadna manjkajoča poštnina.

C. kr. davčna administracija Trst I razglaša: S 1. septembrom 1918 zapade tretji četrtletni obrok hišnonajemninskega, 5% davka z dokladami. Zato se pozivljajo vsi davkoplačevalci, da plačajo te davke direktno ali pa potom poštne hranilnice pri c. kr. davčnem uradu (Piazza Chiesa evangelica št. 2 I. 4.

Staršem, ki imate otroke na prehrani v Antunovcu v Slavoniji. Vašim otrokom se godi tu najbolje. Preskrbljeni so z najboljšo hrano in dobrim in zdravim leziščem. S 1. septembrm bodo hodili tudi v tukajšnjo hrvatsko šolo. Njihovi prehranitelji so pa v največjih skrbeh zaradi obleke in obuvala v bodoči mrzli dobi. Oni Vas lepo prosijo, da pošljete otrokom kar morete oblek in obuval in to čimprej. Otroci so zdravi in dobre volje. Nekatere je težko več spoznati, tako so se zredili. Otroci in podpisani Vas najlepše pozdravljamo. — V Antunovcu, dne 24. 8. 1918. Voditelj Valentič.

Rojan. Nastop rojanskega »Sokola« se bo vršil v nedeljo točno ob 5 popoldne v gledališki dvorani Narodnega doma v Trstu. Spored: 1. Orodna telovadba članov, 2. proste vaje moškega naraščaja, 3. proste vaje ženskega naraščaja, 4. proste vaje članic, 5. proste vaje članov, 6. vaje ženskega naraščaja s praporci, 7. telovadni ples članic, 8. vaje moškega naraščaja s palicami, 9. skupina. Opozarjamo občinstvo naj si že prej preskrbi vstopnice in sedeže, ki se dobivajo vsak dan pri vratarici Narodnega doma, gospe Bičkovi. Cene: sedeži v pritličju I. in II. vrsta K 3, III. in IV. vrsta K 2, sedeži na galeriji K 2, stojišča v pritličju in na galeriji K 1, lože K 10.

Barkovljanska podružnica CMD priredi v nedeljo, 1. septembra, v Narodnem Domu v Barkovljah veselico v korist otroškemu vrtcu.

Hrvatsko Društvo sv. Jeronima (z isto nalogo kot naša Družba sv. Mohorja) bo slavilo 1. 29. t. m., petdesetletnico svojega obstanka. V Zagrebu bo predaval don Franc Ivanišević o razvoju društva v Dalmaciji, a odbor izda — poleg drugih priredeb — kratek historijat društvenega delovanja »Danice« se je v teh petdesetih letih natisnilo 1,760.400 izvodov, drugih knjig pa 3,116.600, skupno 4,877.000 izvodov.

Mestna zastavljalnica. Danes, v četrtek, se bodo dopoldne prodajale na javni dražbi razne dragocenosti, zastavljene na razne prejšnje številke serije 142, popoldne pa nedragocene predmeti, obleka in perilo, zastavljeni na zastavne listke serije 142.

DAROVI.

— Uprava »Slovenca« za g. Henrika Lasiča v imenu goških dijakov in dijakinj za šentvidsko šolo nabranih na dijaški veselici na Gočah 1000 (tisoč) kron. Marija Skrinjar 5 K. Gospa Lucija dr. Sedmakova v Sv. Križu pri Trstu je nabrala med tamošnjimi rodoljubkami in rodoljubi 650'—. Vrlim nabiralcem najiskrenejša hvala. — Vse te svote hrani uprava.

Ob tej priliki ponovno opozarjamo javnost, naj se v podružničnih zadevah ne obrača več na tajnika g. Virgilija Ščeka, ki ga ni več med nami, marveč na predsednika g. M. Cotiča, ulica sv. Frančiška 20. Drugačno ravnanje povzroča neprilike.

— Za belvedersko podružnico je daroval g. Jan. Štok K 5'—, Andrej Ferfolia K 3'—. Denar hrani tajnik.

— Na »podušju« po pok. gospe Juljani vd. Grginič nabrala je družba v Antunovcu v Slavoniji za šentvidsko šolo v Trstu svoto 50 K. Denar hrani predsednik podružnice CMD v Škednju.

— Č. g. Hubert Leiler iz Lovrane je poslal svetoivanski podružnici CMD 10 K, ker se ni mogel udeležiti občnega zbora.

PROSIMO RABLJENEGA PERILA IN KRP ZA NAŠE UBOGE RANJENCE. — ODDA NAJ SE V »NARODNI DOM«.

MALI OGLASI.

Proda se radi odpotovanja belo lakirana kuhinjska oprava, pisalna mizica, naslonjač in drugo pohištvo. Ulica Barriera 33, II. vr. 4. Kravos. 2638

Učiteljica nauči nemški, italijanski in francoski v 3 mesecih. — Ulica Maiolica 17, II. 2633

Iščem službo kot sluga, zmožen treh jezikov prost vojaščine. Naslov pri Inser. odd Edinosti. 2640

Dekle v dobi 22 let, brez staršev, ima lejo posestvo v tržaški okolici ter premoženje želi spoznanja v svrho ženitve Prednost ima mladenič, vešč kmetijstva, četudi brez premoženja. Pismene ponudbe s sliko na Inser. odd. Edinosti pod „Sreča". 2642

Ribarska ladjica (topo), dolga 7½, se daje v najem pošteni osebi ne velike zahteve. Stare, Bachi 13, II. 2641

Kuplm malo posestvo v goriški okolici kakor Vrtojbi, Volčjidragi, Vogerskem ali Prvačini, v vrednosti od 15 do 20 tisoč kron, n oziraje se na poškodovano ali opustošeno stanje. Mo obitne ponudbe z navedbo t zadevnih podrobnosti je poslati na Ins. odd. Edinosti pod št. 157. 2643

Sode od piva in vina kupuje Hotel Balkan, Piazza Caserma. 2592

Instruktor se išče za matematiko IV. realne gimnazije. Naslov: Barkovlje Bovedo 278. 2603

Mlin je na prodaj v Lakotišču pri Boljuncu. Več pove Ivan Kraljič v Boljuncu št. 159. 2631

Odovec z otroki in posestnik želi znanja v svrho ženitve z vdovo ali priletno gospodično brez otrok. Pismene ponudbe na Inser. oddelek Edinosti pod „Tajno t". 2634

Štokova knjigarna sprejme takoj gospodično, ki bi imela veselje do knjigarne in pozna slovensko literaturo. 2637

Tvrdka Theodor Korn, ulica Miramar št. 71, išče več kleparskih delavcev za razne poprave na progi Trst-Gorica. Plačilo po dogovoru. 2132

Kupujem mravljinčja jajca, molje, vsakovrstne ptice, kokoši, kunce, in ljske prašičke, gosi in race. Mahorsič, ulica Poste štev. 12, dvorišče. 2635

Iščemo delavce in delavke za sekanje in zbiranje drv nad Sv. Ivanom. Pojasnila ulica Acquedotto 45, gostilna „Ai due fratelli." 2624

Proda se vsakovrstno novo in moderno pohištvo, posebno zakonske sobe. Zaloga pohištva Benedetič v Trstu, ulica San Maurizio št. 10, od 4·30 do 6 popoldne. D 47

+

Tužnim srcem naznanjamo žalostno vest, da je naš preljubljeni sin oz. brat

MIRKO ŽIVIC

v starosti 20 let, previden s sv. zakramenti, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši danes, četrtek, 29. t. m., ob 4½ pop. iz hiše žalosti sv. Ivan-Vrdela 632. TRST-SV. IVAN, 29. avg 1918.

Jakob, oče. Ana, mati. Ana, sestra.

Novo pogrebno podjetje, Corso 47.

ZLATO srebro in drage kupuje po najvišjih cenah dobroznana urarna in zlatarna **A. POVH v Trstu** Trg Stare mitnice (Barriera vecchia) štev. 3.

JADRANSKA BANKA
Trst, Via Cassa di Risparmio 5
(Lastno poslopje)
Kapital in rezerve K 23,500.000.—
FILIJALKE: Dunaj Tegethoffstrasse 7—9 Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija Split, Šibenik, Zadar.
VLOGE NA KNJIŽICE
3½%
od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog n tekočem in žiroračunu po dogovoru. - Akreditiv čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča
KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje rente, obligacije, zastavna pisma, prioritete delnice, srečke, valute devize, promese itd Daje PREDUJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE DEPOSITS PROMESE. — — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni kredit, rembours krediti. Borzna naročila. — Inkaso.
MENJALNICA. — — — ESKOMT MENIO
Telefoni: 1463, 1793 in 2676.
Uradne ure: od 9 do 1 popoldne
Brz ojavi: JADRANSKA.

Gospodična
zmožna knjigovodstva, perfektno strojepisja, slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, dobi službo v trgovski pisarni. Ponudbe pod „Pridna uradnica" na Inseratni oddelek Edinosti.

V veliki zalogi platnenih čevljev iz cevlne
„AL POPOLO"
v Trstu ul. S. Sebastiano št. 6
se prodajajo
platneni čevlji s podplati iz cevlne z nenajstimi podplatnimi nabiki. Po naročila po meri in izvršujejo v dveh ali treh dneh, tudi do najvišjih praških pisalo.
Specijaliteta: mazilo za čevlje. Gumijevi podpetniki
Trst, ul. S. Sebastiano št. 6
„AL POPOLO"

GAMBRINUS
Varieté vsaki večer ob 9½, Kabaret
velika varietetna predstava
Vstopnina K 1·—

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste
Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje.
— UMETNI ZOBJE —

SIGORIN
uniči čudovito hitro stenice.
Vzorec, steklenica . . K 4.
Večja steklenica . . . K 16.
Brizgalnica . . . . . K 2.
Prodaja se v vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna zaloga za Avstro - Ogrsko: Lekarna »Zur Hoffnung« 14, Pecs Ogrsko.